

Butlletí num. 8 - Abril 2020

L'Educació Confinada

En la situació actual de confinament, que modifica substancialment la manera d'enfocar l'ensenyament i l'aprenentatge, l'equip de l'ICE de la UAB hem creat un blog anomenat "**l'Educació confinada**" per tenir una **finestra oberta de contacte amb el professorat** que es reinventa cada dia per atendre i acompanyar, a distància i en línia, els estudiants de totes les etapes educatives.

Gràcies a les aportacions dels diversos equips docents que formen part de l'ICE i de persones expertes de diferents especialitats i camps del coneixement, hi trobareu **vídeos i documents que ofereixen reflexions i criteris d'actuació** per als docents i les famílies, com també **experiències, pràctiques d'aula i consells pràctics** que ens poden ajudar en el context actual.

Us convidem a fer-hi comentaris, per fer-nos arribar reflexions, suggeriments o les vostres experiències, que de ben segur enriquiran les que us podem oferir, i també a subscriure-us al blog mitjançant la sindicació de continguts.

[Vés al Blog](#)

Editorial

30è aniversari de les Zones Escolars Rurals de Catalunya. El 29 de febrer es va celebrar a l'escola El Frigolet de Porqueres el 30è aniversari de la creació de les primeres Zones Escolars Rurals (ZER) de Catalunya. Hi va anar part del professorat que va participar en la creació de les 15 primeres ZER nascudes per potenciar l'arrelament dels infants al territori, combatre l'aïllament dels mestres que hi treballaven i aconseguir una escola rural de qualitat.

Aquest ha estat un **model d'èxit** i actualment hi ha **84 ZER** repartides per tot el territori. L'ICE de la UAB col·labora amb les ZER des dels inicis per **proporcionar espais de treball i reflexió pedagògica** a un bon grapat de professionals entusiastes disseminats pel territori. Des de fa més de deu anys, compta amb un equip de treball anomenat "*L'Escola rural: Una escola que aprèn*", constituït per professionals de les ZER.

Aprofitant la **celebració dels 30 anys de creació de les ZER**, **Carme Oriol**, membre de l'equip docent de l'ICE i coordinadora d'aquest equip, ha conversat amb **Xavi Geis** i **Antoni Comajoan** (ex-coordinador i coordinador actual d'aquest equip, respectivament) sobre els inicis, l'evolució i els reptes de les escoles rurals a Catalunya.

Xavi Geis va ser director de l'escola de Rellinars des de la seva creació. És membre del Secretariat de l'Escola Rural de Catalunya i coordinador d'un grup de treball d'aquest Secretariat i l'ICE de la UAB. També és formador de l'ICE i col·labora amb la Fundació Universitària del Bages (FUB). Actualment, té una comissió de servei del Departament d'Educació per coordinar la formació del programa "*Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu*".

Antoni Comajoan és director de l'escola de L'Estany, director de la ZER el Moianès Llevant, membre de la coordinació del Secretariat escola rural de Catalunya i, actualment, és coordinador de l'equip de l'ICE Escola Rural: una escola que aprèn.

Conversa amb l'equip ESCOLA RURAL: UNA ESCOLA QUE APRÈN de la ICE de la UAB

Carme: Com va començar l'equip d'Escola Rural de l'ICE?

Xavi: Quan em vaig incorporar a Rellinars per engegar l'escola, una de les meves preocupacions era saber com funcionava el tema de les escoles rurals. Se'm va donar l'oportunitat de participar del secretariat i, d'aquesta manera, anava a totes les trobades. Malgrat tot, jo anava veient que aquestes trobades eren molt administratives, havíem de discutir sobre propostes que el Departament d'Educació estava treballant, dificultats d'algunes escoles rurals de mantenir-se obertes, dificultats dels equips directius de les ZER per coordinar-se...

Jo anava insistint que a les trobades s'hauria de parlar més de pedagogia. Vaig fer una proposta al secretariat per crear un grup paral·lel, de manera que el secretariat pogués continuar fent les reunions ordinàries però que hi hagués un grup que es pogués trobar per parlar de temes més pedagògics i poder compartir com s'aprèn a l'escola rural. I al secretariat li va semblar bé. Aleshores vaig parlar amb l'ICE, perquè el secretariat va néixer sota el paraigua de l'ICE de la UAB. Per això, en néixer aquest grup també vam considerar que seria interessant que estigués apadrinat d'alguna manera per la universitat. És a dir, que no funcionés per lliure sinó que tinguéssim l'acompanyament, el recolzament o diguéssim la marca de l'ICE. I a l'ICE van acceptar les particularitats del grup. Jo diria que això va començar el setembre del 2012.

Toni: Tinc les actes. Et dono les dates exactes. La primera reunió va ser a Bellaterra el 13 de març de 2010. La segona va ser a l'escola de Rellinars el 4 de juny de 2010.

Xavi: Al principi érem molt pocs, érem un grup de sis o set persones fixes i després es va anar afegint gent. Cada any ens marcàvem algun objectiu perquè el curs següent donés sentit a les visites: metodologies, mirades que tenim sobre els projectes, mirada sobre l'avaluació en què vam treballar amb la Neus Sanmartí. Anàvem configurant objectius de treball que donaven sentit a les tres o quatre trobades que fèiem al llarg de l'any. I així és com ha anat creixent aquest grup.

Toni: Jo he arribat més tard a aquest equip. Fa tres anys que estica l'escola rural. Jo venia d'una escola de tres línies de Manlleu d'alta complexitat, molt diferent però molt igual a l'hora perquè jo havia estat molts anys tutor de 6è i allà de multinivells no t'explico els que arribava a haver-hi.

Jo ignorava gairebé que hi haguessin escoles rurals a Catalunya. Què vol dir això? Que quan jo arribo i per motius x em diuen que haig d'anar a fer de director de l'escola de l'Estany. Jo no coneixia a ningú però, curiosament, es va fer una trobada a l'Estany i a partir d'aquí començo a conèixer gent de l'ICE i del secretariat, i això comporta obrir-me a una mirada com a tutor i a partir d'aquí és quan començo a veure que hi ha un altre món dins el nostre petit territori.

Carme: És cert que molts de nosaltres no teníem ni idea de la realitat d'aquestes escoles. Penseu que en aquest moment la professió té prou en compte aquesta realitat?

Toni: Jo que vinc d'escoles urbanes i grans... Jo crec que a la formació inicial haurien de visualitzar-se més les escoles rurals.

Xavi: Crec que invisibilitzades no ho estan del tot. Com ha dit el Toni, l'escola rural sempre ha tingut un cert romanticisme. És un model potent d'aprenentatge però per a bona part dels mestres quan hi arribem hi ha un desconeixement bastant absolut. Tot allò que a la universitat ens han explicat o hem llegit sobre la diversitat, l'aprenentatge entre iguals, poder entendre i interactuar amb el món... Arriben a una aula en la que tenen 10 nens i nenes amb cinc edats diferents i estan totalment perduts.

La idea d'aquest grup de treball, com diu el Toni, era compartir mirades, per anar creant, aquest pòsit, aquesta cultura. No és una cultura enllaunada sinó que la cultura que es crea i el context que es crea, el creen els mestres i les mestres que formen part d'aquest grup. Com a punt interessant de grup de treball és el que deia el Toni que cada reunió la fem en una escola diferent. Això costa molt però també és molt potent, tant per l'escola que rep perquè ha d'organitzar-se i pensar bé com s'explica, com pels que van de visita perquè permet parlar obertament sobre dificultats, sobre reptes. La idea de fons és poder compartir maneres de fer.

Carme: Quina creieu que és la raó de ser actual d'aquest equip, què penseu que aporta? Algú podria pensar que sobre avaluació o sobre projectes també hi reflexionen d'altres equips. Què és el que fa interessant que això s'analitzi des de la perspectiva de l'escola rural?

Xavi: Jo diria dues coses: la primera és l'òptica pràctica, és a dir, les escoles rurals habitualment estan lluny dels grups de discussió pedagògica. La idea de poder-ho fer en dissabte és que fas sessions més llargues. Trobaràs mestres que també estan treballant amb una realitat més com la teva. Aquesta seria la segona cosa: com mirem que aterrin aquells elements de debat que podrien estar en d'altres grups com la mirada matemàtica, la perspectiva dels treballs per projectes... Allò que li passa a l'aula sovint té a veure amb una diversitat, no només d'edat sinó també de coneixements i d'entorn, i veure i compartir com aquesta diversitat la podem aprofitar mitjançant pedagogies o metodologies que puguin afavorir aquesta reflexió.

Una de les coses que veia és que hi havia com dos tipus d'escoles rurals. L'escola rural que tenia ben entesa la diversitat i la treballaven amb una mirada més oberta, més cap a l'entorn, més d'entendre que està passant, com els alumnes construeixen els coneixements; i els que tenien la mirada contrària de, per exemple, jo tinc alumnes de 3r, de 5è i de 6è per tant què faig fer als de 3r, que faig fer als de 5è, que faig fer als de 6è. Els alumnes treballaven molt sols, amb plans de treball tancats. La idea era dir: com podem ajudar al conjunt d'escoles rurals? Entenent que la manera d'aprendre té a veure més amb el primer model que no amb el segon model.

Carme: Parles de dos aspectes fonamentals. Per un costat, l'oportunitat que té la gent que està molt dispersa pel territori de trobar la manera de reunir-se per poder tenir debat pedagògic i, per un altre, aquesta idea que ressaltés tu d'unes escoles rurals on la diversitat és intrínseca, on és molt més gran

que en d'altres realitats i, per tant, hi ha el repte de poder aprofitar i treure partit d'aquesta situació. I tu Toni, destacaries algun altre aspecte en aquest sentit?

Toni: Va molt bé fer les trobades en una escola per "fer una mica el xafarder" i interessar-te en com ho fan en aquella escola. Personalment, m'ha anat molt bé aquests tres anys visitar escoles i després xerrar amb gent que té molta experiència en les escoles rurals.

Carme: Trobo que té molt mèrit perquè realment a cada trobada d'aquestes hi ha gent que fa veritables excursions per assistir-hi. Trobar-vos a vegades no és gens fàcil.

Xavi: Aquest és un equip de gent molt compromesa. Hi ha un nucli bastant estable de mestres d'escoles que donen vida i continuïtat al grup i que com tu, Carme, has experimentat és un grup que et demana un sacrifici important. Perquè una cosa és arribar un dijous al mes a les vuit a casa i una altra diferent és llevar-te un dissabte a quarts de vuit del matí per assistir a una trobada i arribar a casa a mitja tarda. Això vol dir que va a compte del temps familiar i tot plegat és com si ens apuntéssim de forma voluntària a tres jornades de dissabte al matí.

Carme: Sí, són com minijornades molt intenses, ja que a banda dels debats i reflexions de l'equip et submergeixes cada vegada en un entorn i una realitat d'una escola diferent.

Xavi: Quan hem tingut l'oportunitat també hem anat convidant experts perquè ens aportin una mirada externa. Vam treballar amb gent de la Universitat de Vic. Amb la Carme de Pablo per parlar de projectes, la Neus Sanmartí per parlar d'avaluació. Hem volgut que no només fos un grup que s'escoltés internament sinó que permetés entrar la veu dels altres per poder reflexionar.

Carme: Quins diríeu que podrien ser els reptes de futur? Quines temàtiques, quines preocupacions s'haurien d'abordar?

Toni: Jo tinc una idea que ens hem mig plantejat a vegades en el grup; i és que hauríem –no sé de quina manera- d'intentar incorporar les famílies. L'altra dia vaig estar parlant amb la presidenta de l'AMPA del Frigolet i amb persones d'altres AMPES i els va encantar la manera d'organitzar-nos, tan propera i familiar en el nostre cas. Es van sentir molt còmodes i hi van poder participar des de la seva mirada. Potser seria anar-hi incorporant les famílies, de mica en mica. Jo crec que tot el que experimentem a les nostres escoles, com més sintonia hi ha amb les famílies molt millor tirarà, però és una opinió personal meva que hauríem de mirar com podem tirar endavant.

Un altre repte seria anar mantenint aquest vincle en tot el territori i no conformar-nos en què com ens ve més gent de la Catalunya central, doncs ens quedem amb la gent de la Catalunya central. Aquest any ha anat molt bé descentralitzar-ho cap a comarques de Tarragona, del Delta de l'Ebre, de Mont-Ral, i potser l'any que ve seria anar més cap a Lleida i fins i tot els Instituts de secundària. Vam estar parlant l'altre dia també de l'Institut de Cornudella de Montsant que és el primer institut escola en una ZER.

Xavi: Jo veig bé aquesta proposta que fas d'incorporar agents que no són els propis mestres de les escoles i que formen part del grup. Si una escola de ciutat sense la comunitat no té massa raó de ser, en el cas de l'escola rural és bastant evident que sense la comunitat no funciona i alhora la comunitat té molt clar que si marxa l'escola deixen de ser comunitat. Hi ha pobles que lluiten molt perquè l'escola no marxi. I el que hauríem de lluitar tots plegats és perquè l'escola a part de no marxar sigui de qualitat: escoles amb recursos, amb mestres preparats, connectats, mestres amb una mirada pedagògica interessant.

Un altre repte del grup de treball que és inherent i que, tot i que l'hem anat treballant penso que encara hi ha molt de camí per córrer, és que aquest grup de treball sigui un altaveu per fer arribar aquesta manera d'entendre la diversitat i els aprenentatges a la comunitat educativa.

Carme: Una de les coses que criden l'atenció és aquesta relació tan fluïda amb l'entorn que fa que sempre que anem a visitar una escola ens hagi aparegut algú del territori. A aquest arrelament a vegades no li donem prou importància, però és un valor fonamental.

Toni: Traspasar el que s'està fent a l'escola rural a d'altres escoles més genèriques i urbanes. El que s'està planificant a l'escola rural ha de traspasar al poble i això ajuda molt a la proximitat. Hi ha tota una xarxa dins el poble de la qual l'escola es converteix gairebé en motor. I això està bé però cal que sigui sostenible. Una visita guiada al monestir, o fer un QR amb un itinerari, o portar un autobús per donar sang... I això és el que s'està aconseguint de les escoles rurals: traspasar al poble iniciatives que neixen a l'escola. Això es pot fer en d'altres tipus d'escoles? I tant! Això ja ho fan les escoles urbanes, n'estic segur. Però, potser, en una escola rural això sorgeix de forma més fàcil i natural, el treballar pel territori. La mirada forçosament és més oberta. Potser ara, si jo tornés a l'escola on havia treballat intentaria fer coses que aleshores ni m'havia plantejat.

Carme: Jo he vingut a unes quantes trobades i he pogut percebre el que suposa per a un poble de 500 habitants... veure com es posa en valor allò que s'està fent allà, la gran emoció que desprèn tothom.

Xavi: Oh! Han triat el meu poble! Es un gran "subidon" per a l'ajuntament!

Toni: Jo m'he trobat un equip molt consolidat i obert. Considero que, per a mi, ha estat com fer una formació universitària d'escoles rurals amb ells. És una passada perquè segurament ens trobem una colla d'apassionats, no ja de l'escola rural sinó de pedagogia i aquest és el motor que ens fa moure a tots plegats i llevar-nos un dissabte al matí per anar a l'altra punta del territori.

[Blog de les ZER](#)

Jornades de Química Interactiva

Durant els dies compresos entre el **27 de generi el 14 de febrer de 2020** de les 9:30 h a les 13:30 h, la Facultat de Ciències ha organitzat les jornades de **Química Interactiva** amb la col·laboració del Departament de Química de la UAB i la participació activa del Programa Argó de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE). Unes jornades en les quals han participat **795 alumnes de segon de Batxillerat de 45 centres** d'arreu de Catalunya.

L'objectiu d'aquestes activitats és **apropar i incrementar l'interès per la química als estudiants i enfortir els vincles entre el professorat de la UAB i el de secundària**. Les recepcions d'aquestes sessions han tingut lloc a la sala-exposició que hi ha a la Facultat de Ciències i que, també, ha albergat l'exposició "Gràcies a la Química", on els alumnes l'han pogut visitar al llarg de les diverses jornades d'activitats. L'objectiu de l'exposició ha estat justament mostrar que la química, utilitzada adequadament, constitueix una aportació cabdal per a la societat del benestar de la qual gaudim. Durant la visita s'han pogut observar que darrere dels objectes que utilitzem quotidianament hi ha molta química (acer, plàstic, tefló, etc.).

Aquestes activitats consistien també en explicar la **importància de la química a la vida quotidiana** així com elements bàsics de seguretat als laboratoris i de tractament de residus. El primer que s'ha dut a terme ha sigut una breu introducció informativa on s'ha mostrat la importància de la química en la vida quotidiana, i on també s'han introduït els aspectes de seguretat que s'ha de tenir al laboratori, com l'ús del tractament dels residus. Tot seguit, s'ha realitzat una pràctica de laboratori virtual on s'ha analitzat el comportament de l'aigua. Després d'una pausa, s'han ofert diverses activitats, per grups de 12 alumnes, als laboratoris del Departament de Química. Les activitats, de diferents temàtiques, anaven des de com podien ser detectius ambientals o el racó del detectiu, fins a treballar amb materials polimèrics, metalls amb memòria de forma o el racó del fred, entre moltes altres.

Olimpiáda Jove

El passat 7 de febrer es va celebrar a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB la segona edició de l'Olimpiáda Jove de la UAB. En aquesta ocasió l'Olimpiáda va acollir prop de 120 estudiants de 4t d'ESO que cursen les optatives de Llatí i Cultura Clàssica, provinents de Mataró, Olesa de Montserrat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Joan Despí, Terrassa i Viladecavalls. Malgrat que aquest any s'ha doblat el nombre de places ofertes respecte a l'edició passada, malauradament només s'ha pogut cobrir una petita part de l'extraordinària demanda que hi va haver.

L'Olimpiáda Jove es va obrir amb la benvinguda a càrrec d'Albert Pèlachs (vicedegà de la Facultat de Filosofia i Lletres), Vicenç Llorca (assessor tècnic docent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya) i Gemma Puigvert (directora del Departament de Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana). Tot seguit Jordi Pàmias, professor de la UAB i especialista en mitografia grega, va acostar els estudiants a "**La mitologia dels déus grecs**", presentant alguns aspectes fonamentals de la mitologia, com la seva transmissió fins a l'actualitat, així com la concepció de la religió tan diferent de la nostra que tenien els grecs antics pel seu caràcter politeïsta i perquè penetrava en tota la vida de la ciutat. Tot seguit va entaular una conversa amb el fotògraf Joan Picanyol, que exposà una col·lecció de fotografies seves inspirades en la mitologia clàssica en la mateixa Facultat de Filosofia i Lletres. Picanyol va explicar de quina manera es va endinsar en la mitologia com a objecte de l'expressió artística i quines han estat les seves fonts d'inspiració.

Tot seguit els estudiants van passar consecutivament pels tres tallers oferts. Un sobre "**Escriitures antigues**", a càrrec de Marta Oller, Laura Lucas i Joan Pagès, membres de l'equip Argó, els va introduir a l'alfabet grec i algunes pràctiques d'escriptura a l'antiga Grècia. A més, els estudiants també van poder fer inscripcions utilitzant els mitjans antics: escrivint sobre trossos de ceràmica, tauletes de cera o làmines de metall. D'altra banda, van assistir al taller "**Un dia a l'antiga Roma: Joc de rol**", a càrrec de Daniel Ramon i Judit Benavides, membres de l'equip Argó. Cada estudiant va posar-se a la pell d'un personatge de l'antiga Roma dins d'una gamma que abastava les diverses classes socials (patricis, plebeus, esclaus) amb característiques diverses (en riquesa i influència) i

ocupacions variades (mercaders, lanistes, pagesos, gladiadors...). Finalment, van gaudir del taller "Cum grano salis", a càrrec del reconegut grup de reconstrucció històrica *Kuanum*, especialitzat en la història de l'alimentació. Després d'una breu explicació sobre l'alimentació a Roma i la seva relació amb la medicina i el comerç, els alumnes van preparar un condiment amb diversos ingredients i van acabar amb un tast, un brindis i un comiat en llatí.

Després dels tallers els alumnes van posar a prova el que havien après en la jornada competint en equips de tres o quatre en un concurs de Kahoot. Els tres equips guanyadors van ser premiats amb corones de llorer i l'acte es va cloure amb un breu comiat en llatí pronunciat per Daniel Ramon.

Taller "Parlem sobre la Unió Europea"

El passat 10 de febrer, de 10 a 13.30 h. es va celebrar a l'Aula Magna de la Facultat de Dret el taller "Parlem sobre la Unió Europea".

El taller, que forma part del Programa Argó i és resultat de la col·laboració entre l'ICE i el Centre de Documentació Europea, el van impartir dos professors de la Facultat de Dret.

Els primers compassos de la jornada van anar a càrrec del **Dr. Josep M. De Dios**, que va enfocar la seva conferència en l'**Europa dels ciutadans**. En aquesta primera part del taller es van presentar, amb exemples, les característiques principals de la lliure circulació de treballadors i ciutadans, així com els drets principals que gaudim els europeus. D'altra banda, es va emfatitzar el paper del Tribunal de Justícia de la UE en el desenvolupament del dret europeu i, molt especialment, dels drets dels ciutadans europeus. En el transcurs d'aquest bloc, la situació del Brexit va despertar un gran interès.

En la segona part, de 12 a 13.30 h., la **Dra. Cristina Blasi** va parlar del **paper de la UE al món**. Concretament, va centrar-se en la política de seguretat, els acords internacionals, els moviments migratoris cap a Europa, la delinqüència organitzada relacionada amb el tràfic i tracta de persones i com es combat, com la UE promou els drets humans arreu del món, el Tribunal Europeu de Drets Humans i també la protecció de dades i privacitat.

La jornada es va tancar amb l'assistència total de **86 alumnes de secundària** (principalment de 2n de Batxillerat), acompanyats per **7 professors**. Molt destacable és l'**elevada participació dels alumnes** que van estar **molt actius** al llarg del taller: van fer moltes preguntes, van respondre activament a les qüestions plantejades pels docents i, inclús, alguns van allargar la seva conversa amb els professors un cop finalitzada la conferència, degut a que diversos temes havien suscitat diversos interrogants.

Presentació dels assessoraments dels treballs de recerca de Batxillerat

Els dies 10 i 17 de febrer van ser les jornades de presentació dels assessoraments dels treballs de recerca de Batxillerat a la Sala d'Actes del Rectorat.

En ambdós dies, l'acte va estat presidit pel Vicerector de Programació Acadèmica i de Qualitat de la UAB, **Josep Ros**, i hi van intervenir **l'Anna Ortiz**, sots-directora de l'ICE de la UAB; la **Marta Simón**, professora de secundària i batxillerat; **Anna Torrent**, estudiant que va obtenir el Premi Argó en la seva primera convocatòria, l'any 2004, **Gemma Garcia**, professora del departament de Física i degana de la Facultat de Ciències de la UAB, i **Isidre Gibert**, professor del Departament de Genètica i de Microbiologia i vicedegà d'Economia i d'Infraestructura de la Facultat de Biociències de la UAB.

Els assessoraments arriben a la seva **dissetena convocatòria** i consisteixen en un assessorament fet pel professorat de la UAB que proposa temes de recerca d'interès per a l'alumnat de batxillerat i contribueix a l'assessorament d'aquests treballs, sempre sota la supervisió d'un docent del centre educatiu. **Begonya Oliveras**, coordinadora del Programa Argó de l'ICE, va fer un repàs del què significa haver optat a un assessorament i de quins són els compromisos que s'estableixen en aquests assessoraments.

Posant el focus en aquest darrer curs 2019-20, hi ha hagut **778 demandes, 247 treballs acceptats, 306 alumnes, 146 centres educatius de 80 poblacions** d'arreu de Catalunya. Números que demostren la bona rebuda d'aquest iniciativa que permet a l'alumnat la possibilitat de conèixer l'entorn professional i formatiu de la universitat, així com la possibilitat de reflexionar sobre els interessos i la vocació professional; millora la seva capacitat de cercar i d'integrar nous coneixements i actituds, la capacitat d'anàlisi i síntesi i l'aplicació dels coneixements a la pràctica. Els docents dels centres educatius reben orientació de persones especialistes en el tema de la recerca i l'experiència els hi permet conèixer aspectes de les universitats com ara les línies de recerca, els projectes, les metodologies, entre d'altres. Pel professorat de la UAB, la participació en el Programa Argó ajuda a conèixer millor les característiques i les necessitats dels centres de secundària, i especialment de les necessitats, de les maneres de treballar i del nivell acadèmic de l'alumnat.

Finalment, l'acte es va tancar amb una actuació musical del **Cor de Cambra** de la UAB.

Cosmocaixa 2020 “Cultura i educació”

Aquest any s'ha celebrat la **13a edició del cicle de converses al Cosmocaixa** amb el títol **“Cultura i educació”**. Aquestes converses estan organitzades per l'ICE de la UAB amb el suport d'EduCaixa i tenen com a objectiu acostar i contrastar la mirada de persones expertes del món acadèmic o social amb la de professorat de primària i secundària que reflexionen des dels seus espais al voltant d'una mateixa qüestió.

En aquesta edició de les converses s'ha reflexionat sobre la relació entre la cultura i l'educació, entenent la cultura en la seva definició més àmplia i concretant en tres vessants molt importants per a l'educació actual: l'art, l'urbanisme i l'ètica. En totes les converses es va parlar de la necessitat d'implicar als alumnes en allò que fan, donar-los el protagonisme en el procés d'aprenentatge i, en aquest sentit, promoure la seva creativitat és una de accions més potents per aconseguir-ho.

Dijous 6 de febrer va tenir lloc la primera de les xerrades amb el títol de *“Creativitat a les aules”*, a càrrec de **Fanny Figueras**, professora de l'INS Moisès Broggi i **Pau Llonch**, membre de Versemblant, una escola popular itinerant, un projecte que pretén fomentar la consciència crítica del jovent mitjançant l'art urbà i el hip hop.

La segona conversa, el dijous 13 de febrer, es va titular *“Urbanisme, ciutadania i educació”*, a càrrec de **Dimas Fàbregas**, mestre i director de l'Escola La Immaculada de Vilassar de Dalt, i **Itziar González**,

arquitecta, membre de l'equip d'arquitectes km-Zero, exregidora de Barcelona, impulsora de Parlament Ciutadà i fundadora de l'Institut Cartogràfic de la Revolta.

La darrera conversa "*Educació i sensibilitat*", va tenir lloc el dijous 20 de febrer, a càrrec de **Joan Carles Mèlich**, professor de filosofia de l'educació de la UAB i **Núria Matas** i **Anna Sala**, mestres de l'Escola Cooperativa El Puig d'Esparreguera.

[Vídeos](#) de la 13a Edició del cicle de converses al Cosmocaixa.

"Els compositors entren a l'aula"

El passat dimecres 12 de febrer alumnes de l'escola Ponent de Terrassa van participar en el cicle Sampler Series de música contemporània de l'Auditori de Barcelona.

El concert va començar amb l'estrena d' **Answers**, obra nascuda del diàleg entre el compositor **Pablo Carrascosa** i aquests nens i nenes participants en el projecte educatiu "Els Compositors entren a l'aula" del Servei Educatiu de l'Auditori i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB.

El Projecte "Els compositors entren a l'aula" fa possible que alumnes d'escoles de primària s'apropin a la música contemporània a través de l'obra de compositors actuals. Els nens i nenes se submergeixen en un **procés de creació col·lectiva** que té com a punt de partida l'obra d'un compositor que, posteriorment, els visita i col·labora amb ells per tal de millorar i enriquir la composició que s'acaba estrenant en un concert entre les escoles a l'Auditori.

Així doncs, el concert iniciava amb **cinquanta nens i nenes** tocant a l'escenari l'obra *Answers*, que ells mateixos havien compost inspirant-se en els trets musicals de l'obra **Rubbing, scratching, striking** de Pablo Carrascosa, una composició plena de contrastos tímbrics i de passatges musicals evocadors que anaven dialogant entre ells. Darrera els infants romania l'**ensemble Crossinglines** que, finalment, va enllaçar amb la interpretació d'una nova obra, *Answer*, creada per Pablo Carrascosa per a l'ocasió i que constituïa la resposta a les propostes dels infants

“Els Compositors entren a l'aula” és un projecte de l'**equip de Músiques del Món Contemporànes i Modernes de l'ICE**. Actualment compta ja amb **6 edicions** i hi han pogut participar fins ara **2250 nens i nenes** de **28 escoles** de diferents poblacions catalanes.

Al llarg dels cinc cursos han estat **14 els compositors** que s'hi han implicat: B.Vivancos, R.Humet, A.Charles, J.M.Guix, R.García-Tomás, J.Magrané, O.Rapoport, H.Parra, C. De Castellarnau, P.Carrascosa, O.Rumbau, F.Santtskovsky, F.Hauser i Núria Giménez.

El projecte incideix de ple en dos àmbits:

- Conèixer i aprendre a través de la música contemporània
- Desenvolupar processos de creació musical en grup en tant que un camí de vivència i aprenentatge de la música a l'aula

I tot això perquè els paràmetres musicals que més rellevància tenen en la música contemporània -el timbre, la textura o el ritme entre d'altres- solen estar més a l'abast dels nens. De manera que tant en les **fases de l'experimentació sonora** com de **composició** els nens se senten més capaços, més

motivats, més confiats en el seu treball i especialment més a prop dels músics i compositors professionals.

Podeu veure el vídeo del projecte en aquest [enllaç](#).

Acte de lliurement dels diplomes d'ajuts per a projectes de transformació i millora educatives

El dia 27 de febrer, a les 18h, a la Sala d'Actes del Rectorat de la UAB, va tenir lloc l'acte del lliurament dels Ajuts per a projectes de transformació i millora educatives que, amb motiu del 50è aniversari, l'ICE va atorgar a quatre centres escolars. Posteriorment, **Màrius Martínez**, professor de pedagogia aplicada, va fer la conferència titulada "Innovar i aprendre".

Amb motiu de la celebració del **50è aniversari de l'ICE**, aquest institut va obrir una convocatòria d'ajuts per presentar projectes de transformació i millora educatives, amb la voluntat de facilitar, amb una petita ajuda, el desenvolupament de projectes de centre que tinguin la **finalitat de millorar-ne la qualitat educativa**.

Es van delimitar tres àmbits en què es podien inscriure els projectes:

- El treball col·laboratiu docent
- La millora dels vincles entre centre educatiu i entorn

- La transformació dels processos d'ensenyament i aprenentatge per a la millora dels aprenentatges

Es van triar aquests tres aspectes, que s'interrelacionen entre si, perquè són bàsics per a qualsevol procés de transformació per a la millora educativa: la implicació i el treball col·laboratiu entre els docents dels centres és indispensable per poder tirar endavant un projecte educatiu coherent; la interrelació entre l'escola i l'entorn (famílies, ajuntament, altres serveis educatius, assistencials, de salut, etc.) és necessària per arrelar els centres en el territori i qualsevol procés de millora educativa passa per fer una anàlisi i una avaluació d'allò que es fa i per un possible replantejament dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge.

La convocatòria va tenir molt bona rebuda. Es van rebre una **seixantena de propostes** de centres de tots els nivells educatius: Escola Bressol, Escola d'Educació Infantil i Primària, Instituts d'Educació Secundària i centres d'educació especial. Entenem que aquesta alta participació està relacionada amb l'interès per a la millora educativa de la major part dels centres del territori, que podem apreciar també per la participació de molts centres educatius en xarxes i en projectes d'innovació per a la millora de la qualitat educativa. Aquesta participació també es relaciona amb la necessitat que tenen els centres d'un suport i un acompanyament que els faciliti el desenvolupament de projectes de millora i que segurament hauria de ser superior al que tenim.

Felicitats als quatre centres que han rebut l'ajut per la qualitat de la proposta que van presentar: **l'Escola bressol Can Serra**, amb el projecte "Vivim el conte"; **l'Escola Collbaix**, amb la proposta "Redescobrim el camí de la natura"; **l'Escola Lavínia**, amb el projecte "Lavinia SteAm" i **l'Institut de Ca n'Oriach** amb el projecte "Instróniks".

STAT WARS: El despertar de les dades a Catalunya

El passat 4 de març de 2020, la Sala d'Actes del Rectorat va ser l'escenari d'un matí diferent jugant amb l'estadística.

Un equip format per professorat i estudiants del departament de Matemàtiques, liderat per la coordinadora d'Estudis del Grau d'Estadística, **Alejandra Cabaña**, i la col·laboració del Servei d'Estadística Aplicada, ha organitzat per segon any consecutiu una activitat adreçada a alumnat de secundària i batxillerat per a **donar a conèixer l'estadística d'una manera atractiva i divertida**.

L'Estadística és una disciplina científica molt utilitzada en tots els àmbits del coneixement, però molt poc coneguda i estimada entre els estudiants i la societat en general. La idea és crear un **espectacle interactiu** que afavoreixi la participació dels assistents, la diversió i la consciència crítica respecte al maneig de dades. Es tracta, en definitiva, d'acostar la ciència de forma amena i propera, en un ambient distès en el qual la sorpresa serà constant, a través d'una ràpida successió de continguts, presentacions i animacions.

L'activitat ha consistit en xerrades de petit format i concursos per a resoldre els problemes quotidians abordables mitjançant tècniques estadístiques; i s'ha aconseguit crear un clima interactiu amb la participació dels assistents, tot despertant la consciència crítica respecte al tractament de dades.

En el decurs de la sessió s'han presentat 3 xerrades divulgatives, s'ha dissenyat un experiment estadístic i s'ha realitzat un Kahoot final.

Han participat un total de **245 alumnes** de **5 instituts** d'arreu de Catalunya.

